

משרד המשפטים
לשכת המנהלת הכללית

ירושלים, כ"ח כסלו תשע"ט
06 דצמבר 2018
מספרנו: 003-99-2018-009557

לכבוד
משתתפי הישיבה

שלום רב,

הנדון: סיכום ישיבה מעודכן מיום 11.11.18 של צוות יישום ומעקב עקרונות דו"ח הצוות הבין-משרדי להתמודדות עם השלכותיה השליליות של הפוליגמיה הפועל לפי החלטת ממשלה 4211

משתתפים:

עו"ד אמי פלמור - יו"ר הצוות, מנכ"לית משרד המשפטים

ד"ר איאד זחאלקה - מנהל בתי הדין השרעיים, משרד המשפטים

- פרקליטות המדינה, משרד המשפטים

- פרקליטות המדינה, משרד המשפטים

נה - יעוץ וחקיקה, משרד המשפטים

שרד החקלאות

- המוסד לביטוח לאומי

משטרת ישראל

ר - משרד העבודה והרווחה

שות מקרקעי ישראל

שות האוכלוסין וההגירה

- משרד הפנים

שרד הבריאות

משרד האוצר

עו"ד סוזן דסוקי, עו"ד אלי מוגילבסקי- רכזי הצוות, משרד המשפטים

ביום 11.11.18 התקיימה ישיבה ראשונה של צוות יישום ומעקב אחר המלצות דו"ח הצוות הבין-משרדי לעניין התמודדות עם תופעת הפוליגמיה (להלן - **המלצות הדו"ח**). להלן עיקרי הנושאים שנדונו בישיבה:

1. בפתיחת הישיבה סקרה יו"ר הצוות את המהלכים האחרונים שנעשו בנדון, אשר הגיעו לשיאם בהחלטת הממשלה מס 4211 (להלן - **החלטת הממשלה**). יו"ר הצוות ציינה כי כעת עומדת הממשלה בפני המעבר מתכנון ליישום המדיניות בנוגע להתמודדות עם תופעת הפוליגמיה ושיבחה את השותפות של כלל משרדי הממשלה בעיצוב ויישום המדיניות, המביאה לשינוי המציאות.
2. צוות היישום והמעקב יפעל בכפוף להחלטת הממשלה והוא יתכנס אחת לרבעון בהשתתפות נציגי המשרדים והגופים המנויים בהחלטה (להלן - **הגופים המשתתפים**), ונציגי החברה האזרחית.
3. בישיבות הצוות יינתן סטאטוס ביצוע של החלטת הממשלה בכל אחד מהגופים המשתתפים; יעלו נושאים מרכזיים הדורשים תיאום וסנכרון בין הגופים; ידונו חסמים ומחלוקות בביצוע התוכניות על מנת להעניק להם פתרונות מהירים ואפקטיביים; יתבצע דיוק של התוכניות הקיימות העוסקות בתחום הפיתוח הכלכלי-חברתי במגזר הבדואי, תעדוף התכניות, הסטת תקציבים שאינם מנוצלים בין משרדים ותוכניות, בנוסף לדיון בבקשות למתן תוספות תקציביות לצורך יישום החלטת הממשלה, לקראת דיוני התקציב לשנת הכספים 2020.
4. נציגי הגופים המשתתפים סקרו בפני הצוות את תמונת מצב ביצוע החלטת הממשלה –

א.1. נציגת המוסד לביטוח לאומי עדכנה כי מקודמת כעת הצעת תיקון חוק הבטחת הכנסה, תשמ"א-1980, שתכליתה לאפשר יישום הוראת סעיף 17 לחוק בדבר קיזוז דמי מזונות מקצבאותיהם של מי שאינם עומדים בתשלומי מזונות על פי דין, בהתאם להמלצות הדו"ח. הצוות עודכן כי פורסם תזכיר חוק, והוא ממתין לאישור המשנה ליעוץ המשפטי לממשלה (משפט חוקתי).

א.2. באשר לנושא תגבור החקירות כנגד דיווחי כזב אודות המצב המשפחתי לצורך קבלת קצבאות מהביטוח הלאומי, הצוות עודכן כי המוסד לביטוח לאומי נמצא כעת במשא ומתן מול משרד האוצר לגבי תוספת תקינה של חוקרים ייעודיים לחברה הבדואית. כאשר, במקביל נבחן גם שינוי במערך הפנימי של הקצאת החוקרים הקיימים, על מנת להפנות יותר משאבים לביצוע חקירות על דיווחי כזב בחברה הבדואית.

א.3. כמו כן, עודכן הצוות כי פורסמה טיוטת נוהל בנוגע להעברת מידע אודות חשד לעבירת ריבוי נישואין למשטרה וכי בכוונת המוסד הביטוח הלאומי לפרסם נוהל סופי בשבועות הקרובים.

ב.1. משטרת ישראל עדכנה את הצוות אודות 83 תיקים שנפתחו במהלך שנת 2018 בנוגע לעבירת ריבוי נישואין לעומת 258 תיקים בשנת 2017. מירב הדיווחים שהביאו לפתיחת התיקים הגיעו מבית הדין השרעי ומרשות האוכלוסין.

*** יו"ר הצוות הנחתה את צוותה להעביר למשטרת ישראל, טיוטה של טבלת מעקב עם פרמטרים בהם הצוות מביע עניין, וכי משטרת ישראל תדווח לצוות אודות התפלגות של תיקי החקירה שנפתחים בהתאם לאותם פרמטרים.**

ב.2. נציגת משרד הרווחה ביקשה כי משטרת ישראל תעדכן את שירותי הרווחה אודות המשפחות לגביהן נפתח תיק חקירה בעבירות ריבוי נישואין.

*** יו"ר הצוות מבקשת כי משטרת ישראל תעביר ללשכתה פרטי קצין נפגעי העבירה במחוז דרום האמון על הנושא.**

*** יו"ר הצוות ציינה כי החלטת הממשלה מטילה על המשרד לביטחון פנים לעסוק בתופעת ריבוי הנישואין לנשים הפלסטינאיות ולדווח לוועדת השרים על מסקנותיה עד חודש מרץ 2019.**

ג. פרקליטות המדינה עדכנה כי מאז הנחיית היועץ המשפטי לממשלה בנושא עבירת ריבוי נישואין, הוגשו 15 כתבי אישום ו-5 כתבי אישום נוספים ממתנינים למכתב יידוע. הפרקליטות עדכנה כי לנושא מונתה רפרנטית בפרקליטות במחוז דרום – פלילי וכי כעת החל גם עיסוק בתיקי דיווחי הכזב לביטוח לאומי, אגב עבירת ריבוי הנישואין.

*** יו"ר הצוות הנחתה את צוותה להעביר לפרקליטות המדינה, טיוטה של טבלת מעקב עם פרמטרים בהם הצוות מביע עניין וכי פרקליטות המדינה תדווח לצוות אודות התפלגות של כתבי האישום בהתאם לאותם פרמטרים.**

ד. הצוות ביקש לקבל דיווח מאת משרד החינוך לגבי יישום הוראת נציב שירות המדינה בנושא התמודדות עם תופעת הפוליגמיה בשירות המדינה וביחידות הסמך, **אולם נציג משרד החינוך לא הגיע לישיבת הצוות.**

*** המנהלת הכללית ביקשה כי משרדי החינוך, הרווחה והבריאות ידווחו לצוות בישיבתו הבאה, אודות יישום הנחיית נציב שירות המדינה האמורה.**

ה. נציגת משרד הפנים סקרה בפני הצוות את עבודת משרד הפנים ברשויות הבדואיות בנושאים הנוגעים להמלצות הדו"ח.

*** המנהלת הכללית ביקשה כי משרד הפנים יחשוף את ראשי הרשויות החדשים במגזר הבדואי לעבודת הצוות ויפעל למינוי נציג השלטון המקומי לצוות.**

ו.1. מנהל בתי הדין השרעיים עדכן את הצוות כי גובש נוהל פנימי להעברת מידע למשטרת ישראל בהתאם להנחיית היועץ המשפטי לממשלה. במהלך שנת 2018 דווחו 55 מקרים של ריבוי נישואין למשטרת ישראל על ידי בית הדין השרעי בבאר שבע.

2.1. מנהל בתי הדין הביע את עמדתו כי שאלת פסיקת המזונות על ידי הערכאה השיפוטית, אינה נושא של מדיניות אשר הצוות מוסמך לעסוק בו, וכי הפסיקה מראה כי קיימת הבנה בקרב הקאדים היושבים בדין כי אישור הסכם מזונות ילדים חייב לקחת בחשבון בראש ובראשונה את טובת הילדה.

ז. **משרד הבריאות** עדכן את הצוות אודות התקדמות יישום תשע המלצות הדו"ח המתייחסות לתפקידו ולעבודה הנעשית בתחום העלאת המודעות להשלכות הבריאותיות והנפשיות של תופעת הפוליגמיה, ולהנגשת שירותי בריאות בפזורה הבדואית.

* **יו"ר הצוות ביקשה כי משרד הבריאות ידווח לצוות בכינוסו הקרוב, בנוגע להצעות לאיגום משאבים למתן מענה טוב יותר למשפחות פוליגמיות על משמעותיה התקציביות, והאימפקט שהם יוצרות בשטח.**

ח. נציגת **משרד הרווחה** סקרה בפני הצוות את העשייה של המשרד במגזר הבדואי.

* **יו"ר הצוות ביקשה כי משרד הרווחה יציג בפני הצוות את תוכנית העבודה של המשרד במגזר הבדואי ויציין בפניו האם קיימים חסמים, לרבות פערים תקציביים, לביצוע התוכניות.**

ט. **רשות מקרקעי ישראל** הציגה בפני הצוות את ריענון הנהלים אותם ביצעה בעקבות החלטת הממשלה, בנוגע לוועדת אכלוס ורכישת מגרשים על ידי אחד מבני הזוג ונוהל העברת מידע.

* **יו"ר הצוות הנחתה את צוותה להעביר לרשות מקרקעי ישראל, טיוטה של טבלת מעקב עם פרמטרים בהם הצוות הביע עניין, וביקשה כי רשות מקרקעי ישראל תעביר למשטרת ישראל בהתאם לפרמטרים אלו, ותדווח לצוות אודות התפלגות של תיקי החקירה שנפתחים בהתאם לאותם פרמטרים.**

י. **נציג הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, סקר את תרומת הלמ"ס** לכתובת המלצות הדו"ח, ופערי המידע הקיימים בממשלה בנוגע למגזר הבדואי, וציין כי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מעוניינת לקבל את המידע שהגופים המשתתפים מעבירים ביניהם, על מנת לפלח את הנתונים ולזהות מגמות רלוונטיות לעבודת הצוות ומשרדי הממשלה.

הלמ"ס לא תערוך פעילות במחקר בשנת 2019 (פרט להשתתפות בישיבות הצוות).

במהלך שנת 2019, תיעשה הערכה למשאבים הנדרשים להמשך המחקר על פוליגמיה. הלמ"ס יבקש תקצוב בהתאם לאומדני התקציב לקראת 2020.

יא. **נציג הציבור** מעמותת רגבים, הציע כי בכל הגופים המשתתפים ימונו רפרנטים לנושא, כפי שהדבר נעשה בפרקליטות המדינה.

*** יו"ר הצוות הודתה למשתתפים בשיבה וביקשה מהגופים אשר לא שלחו נציגים (משרד החינוך, משרד רה"מ, השלטון המקומי, משרד הכלכלה וזרוע העבודה במשרד העבודה והרווחה) יודאו הגעת נציגיהם לשיבה הבאה.**

ישיבת הצוות הקרובה תתקיים ביום 10.2.19, בשעה 15:00, ברשות הפטנטים בגן הטכנולוגי בירושלים, קומה 3.

בכבוד רב,

אלי מוגילבסקי וסוזאן דסוקי
לשכת המנהלת הכללית